

València dins del Mediterrani: reptes i oportunitats

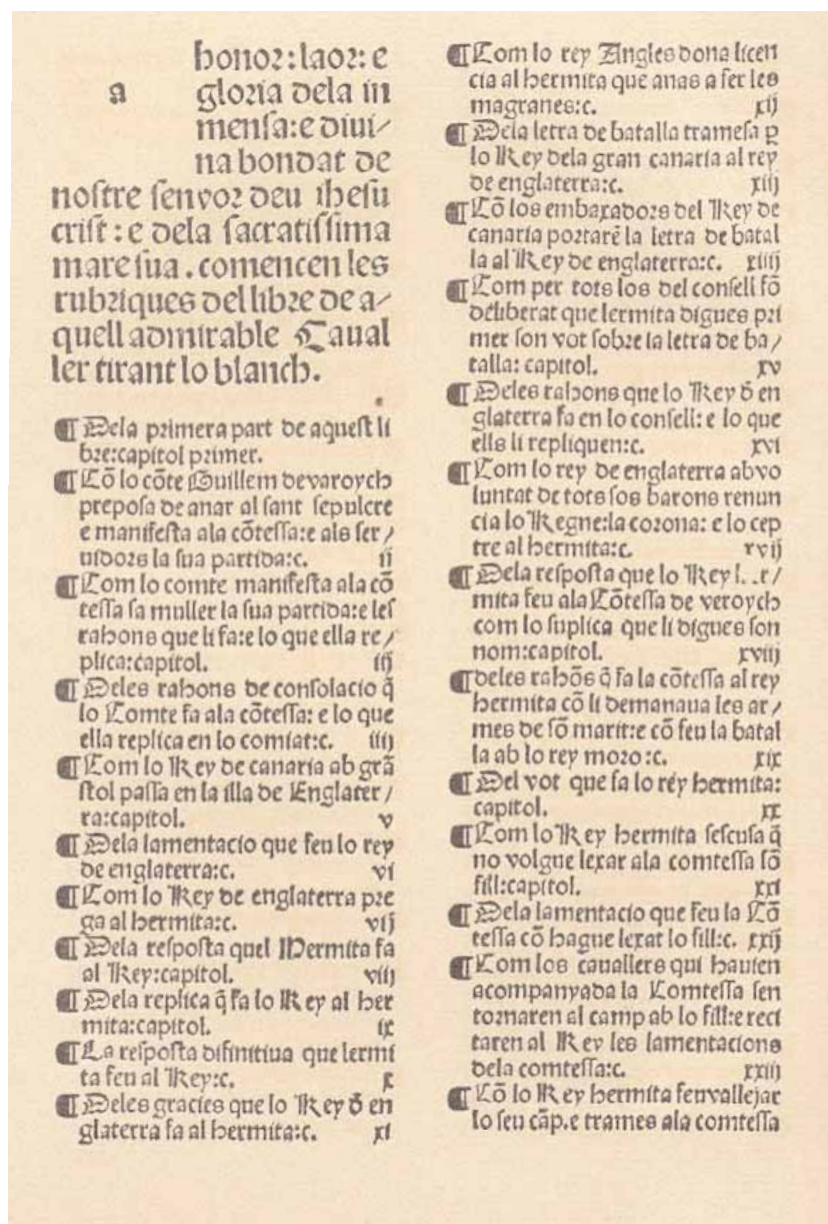
Alejandro Font de Mora¹

Molt abans fins i tot d'haver-se definit la nostra actual delimitació geogràfica i política o d'haver-se consolidat els nostres trets d'identitat col·lectiva com a poble, la Comunitat Valenciana ja exercia un paper molt destacat dins del marc del Mediterrani, no sols per la importància estratègica, comercial i marítima dels seus 470 quilòmetres de costa, sinó també per la rellevància política, cultural i artística de les seues principals ciutats.

No cal recordar la preeminència de certes figures valencianes dins del convuls panorama polític i religiós europeu de l'edat mitjana i el Renaixement, com sant Vicent Ferrer o els pontífexs Alexandre VI i Benet XIII, més conegut com el Papa Luna. No cal tampoc recordar el protagonisme que va adquirir València durant els segles XV i XVI en la constitució de la cultura renaixentista i de l'esperit humanista europeus, amb aportacions tan assenyalades com el *Tirant lo Blanch* de Joanot Martorell, la poesia d'Ausiàs March, els escrits de Joan Lluís Vives o la pintura de Joan

1. Alejandro Font de Mora Turón. Conseller de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana

Crec que València, com a comunitat que ha realitzat un notable esforç per aprendre a viure en llibertat i democràcia, pot realitzar una aportació molt positiva al diàleg, la tolerància i el respecte entre els pobles del Mediterrani.

de Joanes. Sens dubte, el denominat segle d'or valencià ocupa un lloc destacat dins de la cultura europea, com també l'ocupen els llegats d'altres figures molt posteriors, des de la pintura de Joaquim Sorolla i l'escultura de Marià Benlliure fins a la novel·lística de Vicente Blasco Ibáñez i l'obra literària de Gabriel Miró, Max Aub o Miguel Hernández. Tampoc ha d'oblidar-se la labor literària en la nostra llengua dels que han sigut els hereus d'Ausiàs March, Joanot Martorell, Jaume Roig o Isabel de Villena. És just reconèixer el treball, a vegades silenciós i poc reconegut, d'assagistes, filòlegs, poetes i narradors com Enric Valor, Manuel Sanchis Guarnier, Joan Fuster, Xavier Casp o Vicent Andrés Estellés, per citar tan sols algunes figures ja difuntes.

No obstant això, l'esperit emprendor, vitalista i dinàmic dels valen-

L'ambiciós projecte urbanístic que s'ha posat en marxa amb motiu de l'America's Cup aconseguirà que València siga no sols una ciutat més oberta i coherent en la seua configuració urbana, sinó també una ciutat més habitable i atractiva.

Cal redefinir el concepte de ciutat mediterrània com un espai social on puguem conviure en harmonia la més moderna arquitectura d'avantguarda i el ric patrimoni monumental, el progrés tecnològic i la tradició històrica.

cians no ens permet viure ancorats en la nostàlgia de temps passats. Sense deixar de reivindicar el nostre ric patrimoni cultural i artístic, ens sentim obligats a mamprendre nous reptes i afrontar els importants desafiaments que es plantegen en este inici de nou mil·lenni en un context geopolític internacional molt delicat i

complex, on precisament el Mediterrani continua sent escenari de greus i aborronadores tensions polítiques, ètniques i culturals. En eixe sentit, crec que València, com a comunitat que ha realitzat un notable esforç per aprendre a viure en llibertat i democràcia, pot realitzar una aportació molt positiva al diàleg, la

tolerància i el respecte entre els pobles del Mediterrani. La nostra pròpia experiència històrica hauria de ser molt útil per als que encara estan immersos en violentes confrontacions fraticides per qüestions religioses, territorials, ètniques o lingüístiques. No hem d'oblidar que hem aconseguit superar moltes divergències i

© AT-Kearney _ Cedida per: Autoridad Portuaria de Valencia

contradiccions sobre la nostra identitat col·lectiva gràcies al debat democràtic i a la busca de solucions integradores basades en el consens polític.

Dins dels reptes fonamentals que se'ns presenten per al futur més immediat figura continuar mantenint una situació de privilegi no sols dins de la cultura mediterrània, sinó també dins del context més ampli de la cultura europea. Des de la Generalitat estem realitzant un enorme esforç inversor per a poder comptar amb unes infraestructures culturals de primer ordre internacional, com demostra la construcció de la Ciutat de les Arts i les Ciències, un projecte emblemàtic que ha modificat radicalment el perfil urbanístic de València, ha modernitzant la ciutat i l'ha convertida en un dels principals focus culturals i turístics d'Europa. La posada en marxa d'este ambició complex cultural s'ha completat defi-

nitivament amb la inauguració del Palau de les Arts Reina Sofia, amb què València es consolida i projecta com a referent internacional de l'òpera i la música clàssica. Però la nostra idea no és només apostar per les grans obres i continuar recolzant projectes culturals ja consolidats com l'IVAM, el Museu de Belles Arts de València o Castelló Cultural; la Generalitat realitza una important labor de descentralització cultural, dotant de noves i modernes infraestructures culturals moltes de les poblacions del litoral i de l'interior valencians. El nostre propòsit és que tots els nostres ciutadans puguin tenir un fàcil accés a les principals exposicions artístiques, obres teatrals, projeccions cinematogràfiques i concerts de música, sense haver de traslladar-se a les grans ciutats. Esta aposta decidida per dotar d'infraestructures culturals amb una programació continuada molts pobles i ciutats mitjanes de la nostra

Comunitat també enriqueix el nostre turisme, que ja no queda restringit al marc de l'oferta estiuenca de sol i platja. D'altra banda, esta aposta s'acomoda perfectament a la configuració demogràfica i urbanística de les nostres terres mediterrànies, on el nombre de xicotetes ciutats, de dimensió més humana, supera el de les megalòpolis.

Malgrat la inequívoca passió pel mar dels valencians, referendada per la importància històrica com a ports marítims de certes localitats com Dénia o Peníscola, i tan pròpia, a més, d'altres pobles del Mediterrani, la ciutat de València sempre ha hagut de torejar l'enutjós tòpic de ser una ciutat que ha viscut d'esquena al mar. Sens dubte, el pes de l'horta i de la cultura agrària ha sigut important en la configuració urbanística de la ciutat, però no ha d'oblidar-se que València ha sigut des de sempre un dels ports més actius i dinàmics del

Mediterrani Occidental, amb un paper molt important en el tràfic actual de mercaderies marítimes. La celebració a València l'any que ve de l'America's Cup pot contribuir a refutar el tòpic, harmonitzant les relacions urbanístiques entre el centre de València i la seua zona marítima i creant un sòlid i coherent traçat d'infraestructures viàries, que consoliden València com un dels més moderns i competitius ports d'Europa. A pesar de les reticències dels que paradoxalment s'entesten a considerar com a opció de progrés el fet de conservar i defensar un traçat de la ciutat més pròxim al segle XIX que al XXI, més ancorat en el provincianisme que en la modernitat, l'ambiciós projecte urbanístic que s'ha posat en marxa amb motiu de l'America's Cup aconseguirà que València no sols siga una ciutat més oberta i coherent en la seua configuració urbana, sinó també una ciutat més habitable i atractiva.

Un dels desafiaments prioritaris que es presenta actualment al Govern Valencià és buscar les solucions més adequades al fenomen de la immigració.

En eixe sentit, València adquirix el perfil d'una gran urbs del segle XXI, però respectant i mantenint intacte el seu encant de ciutat mediterrània amb una gran riquesa arquitectònica i patrimonial, des dels seus monuments emblemàtics del gòtic fins als seus imponents edificis modernistes.

Al marge de les radicals transformacions urbanístiques de què es beneficiarà la ciutat, la celebració de l'America's Cup ha aconseguit convertir València en el principal focus d'atenció d'una de les més importants i prestigioses competicions internacionals, un esdeveniment que desperta interès en tot el món. Sens dubte, la gran cita de l'esport de la vela servirà per a projectar internacionalment la imatge cultural i turística de la ciutat, però també són importants els beneficis que pot reportar a l'economia valenciana durant els mesos de la seua celebració.

Totes les transformacions urbanístiques que genera l'esdeveniment, però també les que ja ha aportat la Ciutat de les Arts i les Ciències, haurien de servir per a redefinir el concepte de ciutat mediterrània, un espai social on puguen conviure en harmonia la més moderna arquitectura d'avantguarda i el ric patrimoni monumental, el progrés tecnològic i la tradició històrica.

Un dels desafiaments prioritaris que es presenta actualment al Govern Valencià és buscar les solucions més adequades al fenomen de la immigració, sense caure en certes polítiques demagògiques que no resolen realment una de les problemàtiques més greus a què s'enfronten els països de la Comunitat Europea. Per la seua situació geogràfica i el seu nivell de desenvolupament, la Comunitat Valenciana s'ha convertit en una de les principals destinacions dels moviments migratoris, molts dels quals procedixen precisament d'altres regions del Mediterrani, des dels països del Magrib fins a les repúbliques de l'antiga Iugoslàvia. En eixe sentit, la Generalitat procura anticipar polítiques socials, culturals i educatives, perquè els immigrants i els seus fills puguen integrar-se d'una forma harmònica en la nostra societat.

Pel seu clima, per la seua història, per la generositat de la seua gent, València és, sens dubte, una excel·lent terra d'acollida per als que procedixen d'altres països del Mediterrani, però cal mantenir la sensatesa i un alt grau de responsabilitat política per a promoure la vertadera integració social dels immigrants i no fomentar la seua marginació i la seua pobresa.

© Jordi Sempere, 2006